

JÓZEF GRYCZ
WŁADYSŁAWA BORKOWSKA

Skrócone
przepisy
katalogowania
alfabetycznego

WYDANIE IV POPRAWIONE
I UZUPEŁNIONE

NOWYMI PRZYKŁADAMI UZUPEŁNIŁA
MARIA DYBACZEWSKA

WARSZAWA 1970

STOWARZYSZENIE BIBLIOTEKARZY POLSKICH

SPIS TREŚCI

Przedmowa do wydania czwartego	11
Przedmowa do wydania trzeciego	14
Przedmowa do wydania drugiego	18
Przedmowa do wydania pierwszego	20

I. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

1. Karty katalogowe i ich typy

§ 1. Sporządzanie kart katalogowych	27
---	----

A) Karta główna

§ 2. Istota karty głównej	28
§ 3. Części składowe opisu katalogowego karty głównej	28
§ 4. Rozmieszczenie części składowych opisu katalogowego	29

B) Karty pomocnicze

§ 5. Karta cząstkowa	29
§ 6. Stosowanie odsyłaczy	30
§ 7. Różne typy odsyłaczy	31
§ 8. Odsyłacz ogólny autorski	31
§ 9. Odsyłacz ogólny tytułowy	31
§ 10. Odsyłacz szczegółowy autorski	32
§ 11. Odsyłacz dla nazw miejscowości	33
§ 12. Odsyłacz szczegółowy tytułowy	33
§ 13. Karta zbiorowa	33
§ 14. Karta przewodnia	34
§ 15. Karta informacyjna	34

2. Technika sporządzania katalogu

§ 16. Pismo używane przy katalogowaniu	34
§ 17. Pisownia hasła	35

§ 18. Pisownia w odpisie tytułu	35
§ 19. Pisownia cyfr	36
§ 20. Stosowanie nawiasów	36

3. Podstawa opisu katalogowego

§ 21. Zasady ogólne	36
§ 22. Tytuł decydujący przy opisie katalogowym	37
§ 23. Druki bez karty tytułowej	37
§ 24. Kilka tytułów w tym samym języku	38
§ 25. Kilka tytułów w różnych językach	38
§ 26. Tytuły poszczególnych tomów	39
§ 27. Tytuł w wydawnictwach seryjnych i zbiorowych	40
§ 28. Wydawnictwa ciał zbiorowych	40
§ 29. Tytuły samoistnych dodatków do dzieła	41
§ 30. Tytuły zmieniające się	41
§ 31. Tytuł wydawnictwa powstałego z połączenia kilku wydawnictw	41
§ 32. Kilka utworów wydanych razem	42
§ 32a. Klocek	42
§ 33. Druki ogłoszone bez jakiegokolwiek tytułu	42

II. REDAGOWANIE KART KATALOGOWYCH

A. HASŁO

1. Wybór hasła

a) Dzieła o autorstwie ujawnionym i anonimowe

§ 34. Hasło autorskie czy tytułowe	44
§ 35. Osoby uważane za autorów	44
§ 36. Właściwa liczba autorów jednego dzieła	45
§ 37. Kontynuacje	46
§ 38. Skróty i wyciągi	46
§ 39. Przeróbki i opracowania dzieł	46
§ 40. Antologie i inne zbiory drobnych utworów	47
§ 41. Zbiory listów, dysputacyj, polemik	48
§ 42. Akty, ustawy, przepisy prawne i administracyjne	48
§ 43. Katalogi zbiorów i wystaw	49
§ 43a. Wydawnictwa albumowe	49
§ 44. Dysertacje i tezy	50
§ 45. Libretta i scenariusze	50

§ 46. Recenzje	50
§ 47. Wykłady i wywiady	51
§ 48. Indeksy, rejestry i repertoria	51
§ 49. Tłumaczenia	51

b) Dzieła o autorstwie wątpliwym lub ukrytym

§ 50. Autor wątpliwy	52
§ 51. Autor nazywa się autorem innego dzieła	52
§ 52. Pseudonim, anagram	53
§ 53. Kryptonim	53
§ 54. Autor podpisany kryptogramem	54

2. Forma hasła autorskiego

§ 55. Nazwa autora jako hasło	54
§ 56. Forma nazwiska i imienia w hasle	54
§ 57. Małżeństwo lub rodzeństwo jako autorzy	55
§ 58. Zmiana nazwiska	55
§ 59. Umieszczenie nazw autorów w hasle	56
§ 60. Tytuły rodowe, naukowe, zawodowe	56
§ 61. Autorzy greccy i rzymscy	56
§ 62. Autorzy średniowieczni	56
§ 63. Święci i błogosławieni	57
§ 64. Papieże i panujący	57
§ 65. Książęta krwi	58
§ 66. Biskupi i zakonnicy	58
§ 67. Nazwiska złożone z rodzajnikiem	58
§ 68. Nazwiska złożone z przymikiem	59
§ 69. Zrosty przymików z rodzajnikami	59
§ 70. Przedrostki i przydawki stałe	60
§ 71. Nazwiska podwójne	60
§ 72. Autorzy znani pod drugim nazwiskiem	61
§ 73. Przydomki w nazwiskach polskich	61
§ 74. Nazwiska pozornie złożone	61
§ 75. Nazwiska węgierskie	61
§ 76. Pisarze wschodni	62
§ 77. Nazwiska hinduskie	62
§ 78. Nazwy autorów ksiąg biblijnych	62
§ 79. Nazwiska hebrajskie	63
§ 80. Imiona osobiste	63

3. Forma hasła tytułowego

§ 81. Hasło jedno- lub wielowyrazowe	63
§ 82. Naczelny wyraz w hasle tytułowym	64

§ 83. Hasło „Biblia”	64
§ 84. Imię i nazwisko jako tytuł	65
§ 85. Nazwy instytucji i ciał zbiorowych	65

B. ODPIS TYTUŁU

§ 86. Zawartość i forma odpisu tytułu	66
§ 87. Części składowe odpisu tytułu	66
§ 88. Tytuł właściwy i dodatki do niego	67
§ 89. Nazwy autorów w odpisie tytułu	67
§ 90. Nazwy współpracowników w odpisie tytułu	68

C. SZCZEGÓŁY WYDAWNICZE

§ 91. Szczegóły wydawnicze właściwe	68
§ 92. Szczegóły wydawnicze nieścisle	69

1. Oznaczenie wydania

§ 93. Wydania i liczby nakładów	69
§ 94. Nowe wydania poszczególnych tomów	69

2. Adres wydawniczy

§ 95. Forma adresu wydawniczego	70
§ 96. Brak adresu wydawniczego	70
§ 97. Miejsce wydania i druku	70
§ 98. Kilka miejsc wydania	71
§ 99. Rok wydania i druku	71
§ 100. Nakładca i drukarz	71

D. OPIS ZEWNĘTRZNY

1. Format

§ 101. Format bibliograficzny i biblioteczny	72
--	----

2. Części składowe druku

§ 102. Części liczbowane	73
§ 103. Części nieliczbowane	73

3. Objętość druku

§ 104. Sposób podawania objętości druku	74
§ 105. Odgradzanie poszczególnych liczbowań	74
§ 106. Kilka liczbowań w jednym tomie	74

§ 107. Liczbowanie sygnaturami arkuszowymi	75
§ 108. Liczbowanie tablic i innych dodatków	75

E. UWAGI BIBLIOGRAFICZNE I BIBLIOTECZNE

§ 109. Zawartość uwag bibliograficznych i bibliotecznych	76
--	----

F. SYGNATURA

§ 110. Forma sygnatur	77
§ 111. Karty zaopatrywane w sygnatury	78

III. KATALOGOWANIE SZCZEGÓLNE I UPROSZCZONE

§ 112. Katalogowanie czasopism i gazet	79
§ 113. Druki ulotne	84

IV. UKŁAD KART W KATALOGU

1. Prawidła zasadnicze

§ 114. Alfabet podstawowy	86
§ 115. Kryterium układu kart w katalogu	86
§ 116. Wyrazy decydujące o szeregowaniu	87
§ 117. Szeregowanie podręczników szkolnych	87
§ 118. Kolejność hasel autorskich i tytułowych	87

2. Szeregowanie hasel autorskich

§ 119. Nazwiska o różnej pisowni	88
§ 120. Nazwiska złożone	88
§ 121. Nazwisko lub imię jako naczelnny wyraz hasła	89
§ 122. Imiona jako czynniki szeregowania	89
§ 123. Przydomki jako współczynniki szeregowania	90
§ 124. Szeregowanie tych samych imion	90
§ 125. Szeregowanie kart o kilku nazwiskach w haśle	90
§ 126. Grupowanie kart o tym samym haśle autorskim	90

3. Szeregowanie hasel tytułowych

§ 127. Współczynniki szeregowania hasel tytułowych	91
§ 128. Kolejność części, skrótów i odsyłaczy	92

§ 129. Układ kart o haśle „BIBLIA”	92
§ 130. Szeregowanie tłumaczeń	92

V. PRZYKŁADY

VI. DODATKI

1. Rodzajniki, które pomija się przy wyborze hasła	172
2. Skróty wyrażen typowych częściej używanych w opisie bibliograficznym i katalogowym	173
3. Łacińskie lub archaiczne nazwy miejscowości	188
4. Oznaczanie dat druków	190
5. Tablice transliteracyjne	192
a) alfabet cyrylicki	192
b) „ rosyjski	192
c) „ ukraiński	193
d) „ białoruski	193
e) „ bułgarski	194
f) „ macedoński	194
g) „ serbski	195
h) „ grecki	195
i) „ hebrajski	196
j) „ żydowski	197

VII. SKOROWIDZ RZECZOWY

Alfabetyczny skorowidz rzeczowy	199
---	-----